

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Turgut Omer,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea înaintată de Turgut Omer împotriva Inspectoratului General pentru Migrație al MAI, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva deciziei din 08 iulie 2025 a Curții de Apel Centru,

Dosarul nr. 3ra-770/25

PIGD 2-21106569-01-3ra-05112025

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.
--

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Cazacu Grigorii)
Curtea de Apel Chișinău (G.Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

08 iulie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Turgut Omer

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Munteanu,
Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 16 iulie 2021 Turgut Omer a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Biroului de Migrație și Azil al MAI RM (în prezent Inspectoratul General pentru Migrație), solicitând:

- anularea deciziei nr. 40/21/DAI din 18.06.2021 prin care a fost respinsă cererea de azil;
- obligarea acordării azilului și statutului de refugiat pe teritoriul Republicii Moldova

2. În motivarea acțiunii reclamantul Turgut Omer a invocat că prin decizia nr. 40/21/DAI din 18.06.2021 a Direcției azil și integrare a Biroului Migrație și Azil al MAI i-a fost respinsă cererea de azil. Decizia i-a fost comunicată la 28.06.2021. Reclamantul consideră această decizia ilegală și pasibilă anulării.

3. A declarat că s-a născut la 16.05.1976, în or. Darende, Turcia, de naționalitate turc și de religie musulmană. A venit în Republica Moldova cu scopul de a solicita azil. Cu referire la motivul plecării din țara de origine, a menționat că a plecat din cauza condamnărilor pe care le are în Turcia. În anul 2001 a fost condamnat cu închisoare pe o perioadă de 6 ani, pentru faptul că a întârziat să achite impozitul la Inspectoratul Fiscal de Stat, iar după eliberarea sa din penitenciar a mai fost condamnat cu privațiune de libertate la 24 ani și 6 luni, pentru faptul că a fost implicat într-un conflict cu folosirea armelor de foc, motiv pentru care a fugit în Republica Moldova.

4. A susținut că pedepsele la care a fost condamnat i-au fost aplicate pe motiv că este de etnie kurdă. Totodată, a menționat că nu este de acord să execute o pedeapsă de 30 de ani de închisoare în Turcia, întrucât susține că este nevinovat. De asemenea, a precizat că dorește să rămână în Republica Moldova, deoarece și-a întemeiat o familie.

5. Potrivit poziției exprimate în cerere, reclamantul apreciază că situația sa juridică intră sub incidența art. 1 p. A2 din Convenția de la Geneva din 1951 privind statutul refugiaților, întrucât se află în afara statului de cetățenie și nu dorește să se pună sub protecția acestuia, ca urmare a unor temeri justificate de a fi persecutat pe criterii de rasă, naționalitate și apartenență la un grup social.

6. Reclamantul consideră că respingerea cererii de azil reprezintă o încălcare a dispozițiilor Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, în special art. 17, art. 19, art. 42 și art. 48, întrucât autoritatea competentă a omis să efectueze o analiză completă a circumstanțelor individuale ale solicitantului, limitându-se la o apreciere formală, lipsită de profunzime. A mai invocat reclamantul și prevederile referitoare la protecția umanitară subsidiară, arătând că în temeiul art. 19 din Legea nr. 270/2008, această formă de protecție se impune în situația în care există motive serioase și

întemeiate de a crede că în eventualitatea returnării în statul de origine, persoana ar fi expusă unor tratamente inumane, tortură sau alte forme de vătămare gravă, în sensul art. 45 alin. (3) din aceeași lege.

7. În ceea ce privește legalitatea actului administrativ contestat, reclamantul a argumentat că acesta a fost emis cu încălcarea normelor imperative de drept administrativ, în speță ale Codului administrativ, respectiv: art. 3 (scopul legislației administrative), art. 5–7 (definirea activității administrative și a autorităților publice), art. 10 (noțiunea de act administrativ individual), art. 17 (drept vătămat) și art. 20–21 (respectarea principiului legalității și a dreptului la acțiune în contencios administrativ). Reclamantul a subliniat că decizia contestată, în calitate de act administrativ individual, a produs efecte juridice directe asupra statutului său legal și prin urmare, trebuie să fie supusă unui control judecătoresc efectiv.

8. Susține că în lipsa unei analize individualizate și obiective a cererii de azil, în conformitate cu principiile fundamentale consacrate de jurisprudența internațională în materie, drepturile reclamantului la protecție internațională au fost încălcate, iar activitatea autorității publice în cauză se situează în afara cadrului legal și constituțional.

9. Având în vedere ansamblul considerentelor prezentate, reclamantul solicită instanței să constate caracterul ilegal al deciziei nr. 40/21/DAI din 18.06.2021, să dispună anularea acesteia și pe cale de consecință, să oblige autoritatea pârâtă la acordarea statutului de refugiat, ori, subsidiar, a protecției umanitare, în conformitate cu prevederile legale și convenționale aplicabile.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea din 22 ianuarie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă ca nefondată acțiunea înaintată de Turgut Omer.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

11. La 27 ianuarie 2025 Turgut Omer a contestat cu apel hotărârea din 22 ianuarie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând anularea acesteia și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

12. Prin decizia din 08 iulie 2025 a Curții de Apel Centru a fost respins apelul declarat de Turgut Omer și menținută hotărârea din 22 ianuarie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

13. Având la bază prevederile art. 17 alin. (1), art. 45, art. 47 din Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 27/200842 și pct. 22, 51, 62, 72, 73 din Manualul UNHCR privind proceduri și criterii de acordare a statutului de refugiat în baza Convenției de la Geneva din 1951 cu privire la statutul refugiaților, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe despre netemeinicia acțiunii

14. Instanța de apel a stabilit în cadrul examinării cauzei că Turgut Omer, fiind de etnie kurdă, a primit o pedeapsă de cinci ori mai mare în comparație cu conaționalii turci.

Cu toate acestea, s-a stabilit că autoritățile de stat nu au o poziție împotriva conaționalilor kurzi, ci anume împotriva separatiștilor kurzi care prezintă pericol pentru securitatea națională a țării. De asemenea, conform declarațiilor solicitantului, dânsul nu a avut probleme cu autoritățile de stat și nici nu a făcut parte din vreun partid politic.

15. S-a concluzionat că solicitantul de azil nu a individualizat nicio acțiune care ar fi îndreptată asupra sa, ce ar prezenta un pericol pentru viața personală. Dânsul a relevat în cadrul interviului despre faptul că a comis două infracțiuni pentru care a fost condamnat și urmează să-și ispășească pedeapsa aplicată conform legii.

16. De asemenea, reclamantul nu a identificat nici un motiv imperios de temere, ci a relatat un caz care ar putea fi calificat drept o aventură a solicitantului. Totodată, analizând motivele invocate de către solicitantul de azil în ceea ce ține de motivul părăsirii țării de origine și solicitării azilului, s-a conchis că acesta nu a individualizat nicio temere rezonabilă.

17. Totodată s-a stabilit că, solicitantul de azil nu a individualizat nicio acțiune care ar fi îndreptată asupra sa, ce ar prezenta un pericol pentru viața personală. Dânsul nu a estimat nici o acțiune individuală îndreptată asupra sa. În acest context, potrivit pct. 22 din Manualul UNHCR privind proceduri și criterii de determinare a statutului de refugiat în baza Convenției de la 1951 cu privire la statutul refugiaților, „statutul de refugiat se aplică și oricărei persoane care datorită agresiunii externe, ocupației, dominației străine fie într-o parte a teritoriului fie în întreaga țară de origine sau a cărei cetățenie o are, este obligată să părăsească locul de reședință obișnuită pentru a căuta refugiu într-un alt loc din afara țării sale de origine sau a cărei cetățenie o are”. Însă, solicitantul de azil nu a identificat niciun motiv de agresiune, dominație străină sau existența unor evenimente care au tulburat ordinea publică în localitatea sa natală, precum și în sudul țării. Nu are nici un motiv de temere, mai mult ca atât s-a bazat și a relatat informații destul de neclare. La evaluarea persecuției s-a ținut cont de faptul că solicitantul nu a oferit suficiente detalii și probe care ar confirmă faptul că dânsul se afla în vizorul autorităților de stat și este considerat ca o persoană care prezintă pericol pentru ordinea publică a statului.

18. Potrivit pct.106 din Manualul referitor la proceduri și criterii de determinare a statutului de refugiat în baza Convenției din 1951 și a Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților, ori de câte ori este posibil, protecția națională are prioritate față de proiecția internațională.

19. În acest sens, s-a reținut că, potrivit pct. 106 din Manualul privind procedurile și criteriile de determinare a statutului de refugiat, elaborat în temeiul Convenției din 1951 și al Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților, clauza referitoare la persoanele cu dublă sau multiplă cetățenie are scopul de a exclude de la acordarea statutului de refugiat persoanele care beneficiază de cetățenia a două sau mai multe state și care pot solicita protecția cel puțin unuia dintre acestea. Astfel, ori de câte ori o persoană poate beneficia de protecția efectivă a unui stat al cărui cetățean este, această protecție națională prevalează asupra protecției internaționale.

20. Tot în acest context, instanța de apel a menționat că în defavoarea solicitantului de azil a fost luat în considerare faptul că acesta nu a stabilit într-o măsură rezonabilă că rămânerea sa în continuare în țara sa de origine ar deveni intolerabilă pentru sine din motivele enumerate în definiția refugiatului, sau că ar deveni intolerabilă din aceleași

motive dacă s-ar întoarce acolo, astfel că temerea reclamantului (solicitantului de azil) cu privire cererea de azil nu este întemeiată din punct de vedere subiectiv și obiectiv.

21. Cu referire la susținerile apelantului potrivit cărora acesta riscă să fie deținut pe nedrept, instanța de apel împărtășește concluziile primei instanțe, care a făcut trimitere la pct. 56 din Manualul privind procedurile și criteriile de determinare a statutului de refugiat, elaborat în temeiul Convenției din 1951 și al Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților. Potrivit acestui punct, este necesară o distincție clară între persecuție și pedeapsa aplicată pentru săvârșirea unei infracțiuni de drept comun. Astfel, persoanele care părăsesc statul de origine pentru a evita urmărirea penală sau executarea unei pedepse pentru asemenea infracțiuni nu sunt, în mod obișnuit, considerate refugiați. Refugiatul este o victimă sau o potențială victimă a persecuției ori a in justiției, iar nu o persoană care se sustrage actului de justiție.

22. În speță, apelantul face obiectul unei proceduri de extrădare în vederea tragerii la răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii de fraudă prin corespondență, fără a rezulta că măsura urmăririi penale sau a pedepsei are la bază unul dintre motivele de persecuție prevăzute de legislația în materia azilului.

23. Instanța de apel a stabilit de către autoritatea pârâtă a fost respectată procedura de emitere a actului administrativ și ultimul este emis în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței, instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actului administrativ individual defavorabil emis în privința reclamantului, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, or, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament, ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii reclamantului nu există

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

24. La 31 octombrie 2025 Turgut Omer a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 08 iulie 2025 Curții de Apel Centru, solicitând casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

25. În cererea de recurs, recurentul susține că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele administrate, ceea ce ar fi condus la încălcarea dreptului său la un proces echitabil.

26. Totodată, recurentul invocă faptul că a fost lipsit de posibilitatea de a participa la ședința de judecată desfășurată în fața instanței de apel, deși, prin intermediul apărătorului, a prezentat un extras medical care atesta imposibilitatea prezentării sale din motive de sănătate. Potrivit recurentului, instanța a respins nejustificat această solicitare, iar imposibilitatea de a participa la ședință l-a lipsit de posibilitatea de a oferi explicații nemijlocite cu privire la împrejurările cauzei, pe care susține că doar el le cunoaște.

27. Prin referința din 01 decembrie 2025 intimatul IGM a solicitat respingerea recursului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

28. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

29. Art. 245 din Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

30. Art. 245¹ alin. (1) din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

31. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă, încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul este vădit neîntemeiat.”

ASPECTE DE PROCEDURĂ

32. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că la data de 10 septembrie 2025 decizia motivată a instanței de apel a fost notificată avocatului recurentului prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d. 144). Prin urmare recursul depus la 31 octombrie 2025 este în termen.

MOTIVAREA INSTANȚEI

33. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

34. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

35. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

36. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recursuri nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Centru și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Centru, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

39. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

40. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Centru și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simplă trimitere la un text de lege, fără explicarea pretenției interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Centru, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că fiind neîntemeiat argumentul recurentului referitor la examinarea cauzei în apel în lipsa sa. Or, cererea de amânare formulată pentru ședința respectivă reprezenta cea de-a doua solicitare de acest fel. Totodată, recurentul/apelant a fost reprezentat în ședința de judecată de un avocat împuternicit în condițiile legii, care a beneficiat de toate prerogativele procesuale necesare pentru apărarea drepturilor și intereselor acestuia. În aceste condiții, examinarea cauzei în lipsa recurentului nu este de natură să conducă, prin ea însăși, la concluzia încălcării dreptului la un proces echitabil.

42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că

admisibilitatea recursului trebuie analizată în contextul rolului și funcției legale atribuite instanței judecătorești supreme, care constau, în principal, în asigurarea aplicării și interpretării unitare a legii în soluționarea cauzelor de contencios administrativ. În acest sens, orice cerere de recurs trebuie să fie motivată în concordanță cu aceste principii fundamentale, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes.

43. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO Golder c. Regatul Unit, 1975, §38; Stanev c. Bulgariei [MC], 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO Luordo c. Italiei, 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO Levages Prestations Services c. Franței, 1996, §45).

44. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO Botten c. Norvegiei, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO Helmers c. Suediei, 1991, §31, 36).

45. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul depus de Turgut Omer.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Munteanu

Diana Stănilă